LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

ശ്രീ. കോലിയക്കോട് എൻ. കൃഷ്ണൻ നായർ : സർ, മൂന്ന് നാല് ദിവസമായി കൈ പൊക്കുന്നു. ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കാനുള്ള മാനദണ്ഡം എന്താണെന്ന് അറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാം.

മി. ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർ : ബഹുമാന്യരായ അംഗങ്ങൾ ഒരു കാര്യം വ്യക്തമായ് മനസ്സിലാക്കണം. ഇന്ന് സഭയിൽ ചോദ്യം കൊടുത്തത് അധികവും ഇതുവരെ സഭയിൽ ചോദ്യം കിട്ടിയിട്ടില്ലാത്തവർക്കാണ്. ചോദ്യങ്ങൾ കിട്ടിയിട്ടുള്ളവരുടെ പ്രത്യേക ലിസ്റ്റ് ഇവിടെയുണ്ട്. ചോദ്യം കിട്ടാത്തവർക്കാണ് പ്രാധാന്യം കൊടുക്കുന്നത്. അംഗങ്ങൾ അതിന് ദയവായി സഹകരിക്കണം.

സ്കൂളുകളിൽ ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ക്ലബുകൾ

2 (*212) ശ്രീ. കെ. മുരളീധരൻ:
ശ്രീ. ഹൈബി ഈഡൻ:
ശ്രീ. സണ്ണി ജോസഫ്:
ശ്രീ. എം. പി. വിൻസെന്റ് : താഴെക്കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ആരോഗ്യവും കുടുംബക്ഷേമവും ദേവസ്വവും വകുപ്പുമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകുമോ :

(എ) സുരക്ഷിത ഭക്ഷണത്തെക്കുറിച്ച് വിദ്യാർത്ഥികളെയും കുട്ടികളെയും ബോധവൽക്കരിക്കുന്നതിന് എന്തെല്ലാം നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്;

(ബി) വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിന്റെ സഹകരണത്തോടെ സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ സ്കൂളുകളിലും ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ക്ലബുകൾ ആരംഭിച്ച് സുരക്ഷിത ഭക്ഷണത്തെക്കുറിച്ച് കുട്ടികളെ ബോധവൽക്കരിക്കുവാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ ;

(സി) സുരക്ഷിത ഭക്ഷണം എന്ന വിഷയം സ്കൂൾ പാഠ്യ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിന്റെ സഹകരണത്തോടെ നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ ?

ആരോഗ്യവും കുടുംബക്ഷേമവും ദേവസ്വവും വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. വി. എസ്. ശിവകുമാർ) : സർ,

(എ) സുരക്ഷിത ഭക്ഷണത്തെക്കുറിച്ച് വിദ്യാർത്ഥികളെ ബോധവൽക്കരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി മിഷൻ 676-ൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ വകുപ്പ് നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് 'സുരക്ഷിത ഭക്ഷണം ആരോഗ്യത്തിനാധാരം' പദ്ധതി.

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം ഓരോ ജില്ലയിലും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സർക്കാർ സ്കൂളുകളിലെ 9-11 ക്ലാസ്സുകളിലെ കുട്ടികൾക്ക് ആരോഗ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ജീവിതശൈലി രോഗകാരണങ്ങളായ ജംഗ്ഫുഡ്, ട്രാൻസ് ഫാറ്റ്, കളറുകൾ, രുചിവർദ്ധക വസ്തുക്കൾ ചേർത്ത ഭക്ഷണ പദാർത്ഥങ്ങൾ, ലഹരി വസ്തുക്കളായ ഗ്രഡ്ക, പാൻമസാല എന്നിവയുടെ ഉപയോഗത്തിന്റെ ദൂഷ്യവശങ്ങളെപ്പറ്റി ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ഓഫീസറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പരിശീലനം നൽകുന്നതാണ്. ഇങ്ങനെ പരിശീലിപ്പിച്ച കുട്ടികൾ അതാതു സ്കൂളുകളിലെ മറ്റു കുട്ടികൾക്ക് ഒരു ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ഓഫീസറുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽ പരിശീലനം നൽകുന്നതാണ്. ഇതിനാവശ്യമായ ലഘുലേഖകൾ, സീഡികൾ മറ്റു പരിശീലന സാമഗ്രികൾ എന്നിവ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ വകുപ്പ് നൽകുന്നതാണ്. ഇതിനകം തന്നെ പത്തുണ്ടോളം ജില്ലകളിൽ ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷാ വകുപ്പ് പരിശീലനം നൽകിക്കഴിഞ്ഞു. സുരക്ഷിത ഭക്ഷണത്തിന്റെ ആവശ്യകതയെപ്പറ്റി വിദ്യാർത്ഥികളെ ബോധവൽക്കരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ജില്ലാതലത്തിലും സംസ്ഥാന തലത്തിലും ഉപന്യാസ മത്സരം നടത്തിക്കഴിഞ്ഞു. മേഖലാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി പ്രശ്നോത്തരി നടത്തി വിജയികളെ കണ്ടെത്തി അവർക്ക് സമ്മാനങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്തുകഴിഞ്ഞു. വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി എല്ലാ സ്കൂളുകളിലും ആഴ്ചയിൽ ഒരു ദിവസം ഫുഡ് സേഫ്റ്റി അസംബ്ലി നടത്താനുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അടുത്ത സാമ്പത്തിക വർഷം ഈ പദ്ധതി സർക്കാരിതര സ്കൂളുകളിലും വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

(ബി&സി) സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.

<u>ശ്രീ. കെ. മുരളീധരൻ</u> : സർ, ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകളും കാര്യങ്ങളുമൊക്കെ നടക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഇന്നും പല വിദ്യാലയങ്ങളുടേയും പരിസരങ്ങളിൽ ദോഷകരമായിട്ടുള്ള ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കൾ, പുകയില ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ, മറ്റ് ലഹരി പദാർത്ഥങ്ങൾ ഇവയൊക്കെ ഇപ്പോഴും വിൽക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. മാത്രമല്ല ഈ ലഹരിമരുന്ന് കലർന്ന പ്രത്യേകതരം ച്യൂയിംഗങ്ങൾവരെ ഇന്ന് വിൽപ്പന നടത്തുന്നുണ്ട്. ഇത് തടയുന്നതിനുവേണ്ടി ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ക്ലബ്ബ്, സ്റ്റുഡന്റ്സ് പോലീസ് തുടങ്ങിയ യൂണിറ്റുകളെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി ഇത് തടയാനുള്ള ഫലപ്രദമായ നടപടികൾ ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിക്കുമോ ?

<u>ശ്രീ. വി. എസ്. ശിവകുമാർ</u> : സർ, സ്കൂളുകളിൽ ഈ ലഹരി പദാർത്ഥങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ശക്തമായ നടപടികൾ ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഗ്രഡ്ക അതുപോലെതന്നെ പുകയില ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള

പാൻമസാല എന്നിവ നിരോധിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള തീരുമാനമെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഈ ലഹരി പദാർത്ഥങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാതിരിക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി ആഭ്യന്തരവകുപ്പുമായി ചേർന്ന് ശക്തമായ ബോധവൽക്കരണ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ലഹരി പദാർത്ഥങ്ങൾ സ്കൂളുകളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനെതിരെ കർശന നടപടികളാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ചൂയിംഗത്തിൽ ലഹരി പദാർത്ഥങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് വിൽക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഇപ്പോൾ ഒരു കേസ്സെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഡ്രഗ് ലൈസൻസുണ്ടെങ്കിൽ ഇത്തരം പദാർത്ഥങ്ങൾ വിൽക്കാനുള്ള സൗകര്യം നിലവിൽ മെഡിക്കൽ സ്റ്റോറുകളിലുണ്ട്. അതിനുവേണ്ടിയുള്ള നടപടികൾ കർശനമായി എടുക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഒരു കേസ് സമീപകാലത്ത് എടുത്തിട്ടുണ്ട്.

<u>ശ്രീ. കെ. മുരളീധരൻ</u> : സർ, ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയും ആരോഗ്യകരമായിട്ടുള്ള ജീവിത ശൈലിയും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആന്റ് സ്റ്റാൻഡേർഡ് ആക്ട് അനുസരിച്ചുള്ള കാര്യങ്ങൾ സ്കൂൾ പാഠ്യ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ ഗവൺമെന്റ് തയ്യാറാകുമോ ? എങ്കിൽ മാത്രമെ കുട്ടികൾക്കിടയിൽ ഫലപ്രദമായിട്ടുള്ള ഒരവബോധം സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ.

<u>ശ്രീ. വി. എസ്. ശിവകുമാർ</u> : സർ, സ്കൂളുകളിൽ കുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യ പരിപാലനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിരവധി പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. സ്കൂൾ ഹെൽത്ത് പ്രോഗ്രാം വഴി ഏകദേശം ഇരുപത്തി രണ്ടര ലക്ഷത്തോളം കുട്ടികളെ ഇതുവരെ കേരളത്തിൽ സ്ക്രീൻ ചെയ്യുകഴിഞ്ഞു. അതുപോലെതന്നെ 'ലീപ്' (ലൈഫ് സ്കിൽ എഡ്യൂക്കേഷൻ അവയർനസ് പ്രോഗ്രാം) എന്നു പറയുന്ന മറ്റൊരു പദ്ധതി കൂടി നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. ഇതുരണ്ടും ഫലപ്രദമായി നടപ്പിലാക്കുകയാണ്. 3000 കുട്ടികൾക്ക് ഒരു ഹെൽത്ത് നഴ്സിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഇതിനുവേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുകയാണ്. എന്തായാലും സ്കൂൾ പാഠ്യപദ്ധതിയിൽ സുരക്ഷിത ഭക്ഷണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കാര്യങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന രീതിയിലുള്ള ഒരു സിലബസ് ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനെപ്പറ്റി വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമന്ത്രിയുമായി ആലോചിച്ച് ഇതിനുവേണ്ട നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണമെന്നുള്ളതാണ് ആരോഗ്യ വകുപ്പ് ആഗ്രഹിക്കുന്നത്.

<u>ശ്രീ. ഹൈബി ഈഡൻ</u> : സർ, നമ്മുടെ സ്കൂളുകളിൽ ഒരുപാട് ക്ലബ്ബുകളുണ്ട്. സാധാരണ ക്ലബ്ബുകളുടെ പ്രവർത്തനം പോലെതന്നെ ഇത്തരം ക്ലബ്ബുകളുടെയും പ്രവർത്തനം മാറരുത് എന്നുള്ളതുകൊണ്ടും ഫുഡ്സേഫ്റ്റി ക്ലബ്ബിന് അതിന്റെ പ്രാധാന്യം കൊടുത്തുകൊണ്ടും അന്യസംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നുംവരുന്ന പച്ചക്കറി

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

കളിൽ വിഷാംശമുള്ള പച്ചക്കറികളെക്കുറിച്ച് അതിന്റെ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കാനും ജൈവകൃഷി പ്രോൽസാഹിപ്പിക്കാനും മന്ത്രിപറഞ്ഞതുപോലെ SHP (School Health Programme) -മായി ചേർന്ന്, പല ക്ലബ്ബുകളുമായി ചേർന്ന് ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ക്ലബ്ബുകൾക്ക് പ്രവർത്തിക്കാൻ സാധിക്കും. അതിന് കൃത്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാനും ജൈവകൃഷി പ്രോൽസാഹിപ്പിക്കാനും വേണ്ട കാര്യങ്ങൾ ഇതുവഴി ചെയ്യുമോ ?

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

ശ്രീ. വി. എസ്. ശിവകുമാർ : സർ, വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമായി ആലോചിച്ച് ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ക്ലബ്ബുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. സ്കൂൾ ഹെൽത്ത് പ്രോഗ്രാമുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഇതിനുവേണ്ട പ്രത്യേക കർമ്മ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കും.

ശ്രീ. സണ്ണി ജോസഫ് : സർ, ജീവിത ശൈലീരോഗങ്ങൾ എന്ന് വിളിക്കുന്ന പല രോഗങ്ങളും യഥാർത്ഥത്തിൽ ഭക്ഷണ ശൈലിയിൽ നിന്നാണ് ഉണ്ടാകുന്നതെന്ന് എല്ലാവർക്കുമറിയാം. രുചിക്ക് വേണ്ടിയും കളറിനുവേണ്ടിയും മായം ചേർക്കുന്ന ഫാസ്റ്റ് ഫുഡ് ഭക്ഷണം കുട്ടികളെയാണ് പലപ്പോഴും ദോഷകരമായി ബാധിക്കുന്നത്, കാരണം അതിനെപ്പറ്റി അവർ ബോധവാന്മാരല്ല. അതുകൊണ്ട് ഇക്കാര്യത്തിൽ രക്ഷിതാക്കളെക്കൂടിയും ഫലപ്രദമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്കൂൾ പി.ടി.എ.-യെക്കൂടിയും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ബോധവൽക്കരണത്തിനും നടപടിക്കുമാവശ്യമായിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾ ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിക്കുമോ ?

ശ്രീ. വി. എസ്. ശിവകുമാർ : സർ, 'സുരക്ഷിത ഭക്ഷണം ആരോഗ്യത്തിനാധാരം' എന്ന പദ്ധതിയിലൂടെ പ്രധാനമായും ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് കുട്ടികളിൽ തന്നെ അവയർനസ് ഉണ്ടാക്കി, എല്ലാ സ്കൂളുകളിലേക്കും അത്തരത്തിലുള്ള സന്ദേശമെത്തിച്ച് അവബോധമുണ്ടാക്കുക എന്നതാണ്. ഇപ്പോൾ കേരളത്തിൽ 13 ജില്ലകളിലായി 140 സ്കൂളുകളിൽ 1600-ഓളം കുട്ടികൾക്ക് ഇതിനുള്ള ട്രെയിനിംഗ് കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞു. ഇത്തരത്തിലുള്ള ട്രെയിനിംഗ് 9 മുതൽ 11-ാം ക്ലാസ്സുവരെയുള്ള കുട്ടികൾക്കാണ് കൊടുക്കുന്നത്. അടുത്തവർഷം മുതൽ സ്കൂളുകളിൽ പോയി ഫുഡ്സേഫ്റ്റി ഓഫീസറുടെ നേതൃത്വത്തിൽത്തന്നെ മറ്റ് കുട്ടികൾക്കും ഈ സേഫ്റ്റി ഫുഡുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ക്ലാസ്സെടുക്കുകയുടങ്ങിയ മറ്റ് സംവിധാനങ്ങളും സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. പി.ടി.എ. പോലുള്ള സംഘടനകളെക്കൂടി പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു തന്നെയായിരിക്കും ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നത്.

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

ശ്രീ. എം. പി. വിൻസെന്റ് : സർ, വളരെ നല്ല ആശയത്തോടുകൂടിയുള്ള ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ക്ലബ്ബുകളെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചകളാണ് ഇവിടെ നടന്നുവരുന്നത്. നമുക്കറിയാം സ്കൂളുകളിൽ ഉച്ചക്കഞ്ഞി കൊടുക്കുന്നുണ്ട്. അവിടെ ഉച്ചക്കഞ്ഞി പാചകം ചെയ്യുന്ന പാചകപ്പുരകളെക്കുറിച്ച് ആരെങ്കിലും ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടാവുമോ? വളരെ ഹൈജീനിക്കായിട്ടുള്ള പാചകപ്പുരകൾ അത്യാവശ്യമാണ്. ഇന്ന് പല പാചകപ്പുരകളും വളരെ ശോചനീയമായ ഒരു അവസ്ഥയിലാണ്. അതുപോലെതന്നെ സ്കൂളുകളിൽ വിതരണം ചെയ്യുന്ന ഭക്ഷണ സാധനങ്ങളുടെ ഗുണ നിലവാരവും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കുറച്ചുകൂടി നല്ല രീതിയിൽ കാര്യങ്ങൾ നടപ്പാക്കാനാവശ്യമായ ഫണ്ട് കണ്ടെത്തി ഈ നല്ല ഉദ്ദേശ്യം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുമോ ?

ശ്രീ. വി. എസ്. ശിവകുമാർ : സർ, സ്കൂളുകളിൽ പാചകപ്പുരകളടക്കമുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ ശുചിയായി സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ആരോഗ്യ വകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ കേരളമെമ്പാടും 'സേഫ് കേരള' എന്ന ഒരു പദ്ധതിക്ക് രൂപം കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. സ്കൂളുകൾ, സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ആശുപത്രികൾ അതുപോലുള്ള എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളും സ്ഥലങ്ങളും പരിശോധിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ ജില്ലകളിലേയും എല്ലാ സ്കൂളുകളിലും വൃത്തിഹീനമായിട്ടുള്ള സാഹചര്യമുണ്ടോയെന്ന് പരിശോധിക്കാനും അതനുസരിച്ചുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാനുമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൊടുക്കുകയും അതനുസരിച്ച് സ്കൂളുകൾ സന്ദർശിക്കുകയും പാചകശാലകൾ മാത്രമല്ല പാചകം ചെയ്യുന്ന ആളുകളുടെ ശുചിത്വമടക്കമുള്ള കാര്യങ്ങൾ പരിശോധിക്കുന്നതിനുംവേണ്ടിയുള്ള കർശനമായിട്ടുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ശ്രീ. കോടിയേരി ബാലകൃഷ്ണൻ : സർ, ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആക്ട് അനുസരിച്ചുള്ള നടപടികൾ ഫലപ്രദമായി സ്വീകരിക്കണമെങ്കിൽ വലിയ തോതിലുള്ള സംവിധാനമുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ കഴിയുകയുള്ളൂ. ഇന്ന് നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് ഏത് തരത്തിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെയാണ് ഇതിനുവേണ്ടി നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത് ? സംസ്ഥാന തലത്തിൽ എത്ര ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുണ്ട്? ജില്ലാതലത്തിൽ ഇത് ആരാണ് നോക്കുന്നത് ? പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ നോക്കുന്നതിന് സംവിധാനമുണ്ടോ ? ഫുഡിന്റെ കാര്യത്തിൽ, നമ്മുടെ കേരളീയർ മറ്റേതെങ്കിലും രാജ്യത്ത് നല്ല ഭക്ഷണമുണ്ടാക്കുന്നുവെന്ന് കണ്ടാൽ ആ ഭക്ഷണം ഇവിടെയും ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുന്ന ഒരു പതിവുണ്ട്. ഇപ്പോൾ 'കഴിമന്തി' എന്ന് പറയുന്ന ഒരു ഭക്ഷണത്തെപ്പറ്റി മലപ്പുറം, കോഴിക്കോട് ഭാഗങ്ങളിൽ വ്യാപകമായി ബോർഡ് കാണുന്നുണ്ട്. എന്താണ് 'കഴിമന്തി'യെന്ന് എനിക്കറിയില്ല. ഇങ്ങനെയുള്ള പേര് കണ്ടിട്ട്

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

അവിടെപ്പോയി കഴിക്കും. ഇത്തരത്തിലുള്ള ആഹാരം ഗുണനിലവാരമുള്ള താണോയെന്ന് പരിശോധിക്കാൻ ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ജീവനക്കാർ ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ടോ? ഇപ്പോൾ തലശ്ശേരി ബിരിയാണി, ഹൈദ്രാബാദ് ബിരിയാണി എന്നിങ്ങനെയുള്ള ആഹാരത്തെപ്പറ്റി തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയുടെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും ബോർഡ് വച്ച് വിൽപ്പന നടത്തുന്നുണ്ട്. യഥാർത്ഥത്തിൽ അവയുമായി എന്തെങ്കിലും ബന്ധമുണ്ടോ ? അടുത്തതായി ഷവർമ്മ, ഏതെങ്കിലും രാജ്യത്ത് ഷവർമ്മ കഴിച്ച് ആരെങ്കിലും മരിച്ചതായി കേട്ടിട്ടുണ്ടോ? കേരളത്തിലല്ലേ മരിച്ചത് ? ഇത്തരം പേരുകളിൽ വിൽക്കുന്ന സാധനങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം പരിശോധിക്കാൻ എന്തെങ്കിലും സംവിധാനം ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിനുണ്ടോ ? അത്രയും പരിചയ സമ്പന്നരായ ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഈ മേഖലയിലുണ്ടോയെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ ?

<u>ശ്രീ. വി. എസ്. ശിവകുമാർ</u> : സർ, നേരത്തെ ഭക്ഷ്യസാധനങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം പരിശോധിക്കുന്നതിന് ഏറ്റവും ശക്തമായ നടപടികളെടുക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു സാഹചര്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. 1954-ലെ Prevention of Food Adulteration Act അനുസരിച്ച് മായംചേർക്കുന്നതിന് മാത്രമേ ശിക്ഷാനടപടികൾ നൽകിയിരുന്നുള്ളൂ. പക്ഷേ 2006-ലെ Food Safety and Standards Act അനുസരിച്ച് കർശന നടപടികൾ എടുക്കുന്നതിനുള്ള സാഹചര്യം ഇപ്പോൾ നിലവിലുണ്ട്. 2011 ആഗസ്റ്റ് 5 മുതൽ രാജ്യത്താകമാനം ഈ സംവിധാനം നിലവിൽ വന്നതിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ കേരളത്തിൽ ഫുഡ് സേഫ്റ്റി കമ്മീഷണറുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഈ മേഖലയിൽ ശക്തമായി നടന്നുവരുന്നുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്ത് ഒരു ഫുഡ് സേഫ്റ്റി കമ്മീഷണറും രണ്ട് ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ജോയിന്റ് കമ്മീഷണർമാരുമുണ്ട്. എല്ലാ ജില്ലയിലും അസിസ്റ്റന്റ് ഫുഡ് സേഫ്റ്റി കമ്മീഷണർമാർ ജില്ലാതല ഓഫീസർമാരായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. മൂന്ന് അസിസ്റ്റന്റ് ഫുഡ് സേഫ്റ്റി കമ്മീഷണർമാർ (ഇന്റലിജന്റ്സ്) തിരുവനന്തപുരം, എറണാകുളം, കോഴിക്കോട് കേന്ദ്രമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഓരോ നിയോജകമണ്ഡലാടിസ്ഥാനത്തിലും ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ഓഫീസർമാർ ഒരു സർക്കിളായി രൂപീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ഓഫീസുകൾ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിന് 155 ഓഫീസർമാർ നമുക്ക് ആവശ്യമുണ്ട്. കുറവുണ്ടായിരുന്ന 57 ഓഫീസർമാരുടെ പോസ്റ്റുകൾ നമ്മൾ ക്രിയേറ്റ് ചെയ്തു. പി.എസ്.സി.-ക്ക് അത് എഴുതിയിരിക്കുകയാണ്. ആ 57 പോസ്റ്റും ലഭ്യമായിക്കഴിഞ്ഞാൽ 140 നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളിലും ഓഫീസുകൾ സുഗമമായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ കഴിയും. ഇപ്പോഴും നിയോജകമണ്ഡലാടിസ്ഥാനത്തിൽ സർക്കിൾ ഓഫീസുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ഓഫീസർമാർ

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

നിരന്തരമായി പരിശോധനകൾ നടത്തുകയും നമ്മുടെ ലാബുകൾ പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ലാബുകളിൽ പരിശോധിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ കർശനമായിട്ടുള്ള ശിക്ഷാവിധികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള സാഹചര്യങ്ങളുമുണ്ട്. കേരളത്തിൽ അഡ്ജ്യൂഡിക്കേറ്റിംഗ് ഓഫീസർമാരായി, കോമ്പൗണ്ടിംഗിനുവേണ്ടി ജില്ലാ കളക്ടർമാരെ അല്ലെങ്കിൽ ആർ.ഡി.ഒ.-മാരെ 14 ജില്ലകളിലും നിയോഗിച്ചു. അതോടൊപ്പംതന്നെ അതിന് മുകളിലായി യൂണിവേഴ്സിറ്റി അപ്പലേറ്റ് ട്രൈബ്യൂണലിന് ഒരു അപ്പലേറ്റ് അതോറിറ്റിയായി ചുമതല കൊടുക്കുന്നതിന് ഹൈക്കോടതിതന്നെ നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അത് ഉടൻതന്നെ നിയമിക്കുന്നതാണ്. അതോടൊപ്പം മജിസ്ട്രേറ്റ് കോടതിയും ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കേസ്സുകൾ നടത്തുന്നതിനും കഠിനമായ ശിക്ഷകൾ കൊടുക്കുന്നതിനുമുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മുന്നൂറിൽപ്പരം കേസ്സുകൾ ഈ ആക്ട് വന്നതിനുശേഷം എടുത്തിട്ടുണ്ട്. ശക്തമായ നടപടികളാണ് ഈ കാര്യത്തിൽ ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.

<u>ശ്രീ. പി. എ. മാധവൻ</u> : സർ, വളരെയേറെ സന്തോഷകരമായ കാര്യങ്ങളാണ് പ്രഖ്യാപനത്തിലൂടെ കേൾക്കുന്നത്. നിയോജകമണ്ഡലം അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ഓഫീസുകൾ തുറക്കാമെന്നുള്ള വാഗ്ദാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പല സ്ഥലങ്ങളിലും ഇതിന് ഓഫീസ് മുറി എടുത്തിട്ടിട്ട് മാസങ്ങളായി. ഇതിനാവശ്യമായ സ്റ്റാഫിനെ അനുവദിച്ചിട്ടുവേണം അതിന്റെ പ്രവർത്തനം തുടങ്ങാനെന്ന കാര്യം ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രി ഇവിടെ വിശദീകരിച്ചപ്പോൾ മനസ്സിലായി. അതുപോലെ തന്നെ സ്കൂളുകളിലെ പാചകപ്പുരകളുടെ കാര്യത്തിൽ നടപടിയെടുക്കാൻ നിർദ്ദേശം കൊടുക്കുകയും നടപടിയെടുക്കുകയും വേണം. എന്റെ നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ പല സ്ഥലങ്ങളിലെയും പാചകപ്പുരകൾ ഇടിഞ്ഞുപൊടിഞ്ഞ്, പൊടികൾവീഴുന്ന പരിതാപകരമായ അവസ്ഥയിലാണുള്ളത്. പാചകപ്പുരകൾ ശുചിത്വത്തോടുകൂടി മെയിന്റെയിൻ ചെയ്യാൻ കഴിയാവുന്ന രീതിയിൽ നിർമ്മിക്കാനാവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുമോ ? പാചകപ്പുര മോശമാണെങ്കിൽ അതിന്മേൽ നടപടിയെടുക്കുക എന്ന വിഷയത്തിലേക്ക് പോയിട്ട് കാര്യമില്ല. ആ സ്കൂളുകളിൽ ശുചിയായ പാചകപ്പുരകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് സഹായകരമായ നിലപാട് ആരോഗ്യ വകുപ്പിൽനിന്ന് സ്വീകരിക്കാൻ നടപടി ഉണ്ടാകുമോ ?

<u>ശ്രീ. വി. എസ്. ശിവകുമാർ</u> : സർ, നിയോജക മണ്ഡലാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ഓഫീസുകൾ കൊണ്ടുവരുന്നതിനെക്കുറിച്ചാണ് നേരത്തെ ചോദിച്ചത്. അതിനെക്കുറിച്ച് ഞാൻ നേരത്തെ മറുപടി പറഞ്ഞതാണ്.

57 പോസ്റ്റുകൾകൂടി കിട്ടാനുണ്ട്. ഇപ്പോൾ നിയോജക മണ്ഡലാടിസ്ഥാനത്തിൽ തന്നെയാണ് ഇത് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. പുതിയ പോസ്റ്റുകൾ വരുന്നതുവരെ രണ്ട് നിയോജക മണ്ഡലങ്ങളിൽ ഒരു ഓഫീസായിട്ടാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. അത് വന്നുകഴിഞ്ഞാൽ 140 ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ഓഫീസുകൾ അതാത് മണ്ഡലങ്ങളിൽത്തന്നെ പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണ്. അതോടൊപ്പം ഇവിടെ പറഞ്ഞൊരു കാര്യം, പാചകപ്പുര കളുടെ ശുചിത്വമില്ലായ്മയാണ്. ആരോഗ്യ വകുപ്പിന് ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നത് ഇത് പരിശോധിക്കുക എന്നുള്ളതാണ്. കേരളത്തിലെ പതിനയ്യായിരത്തോളം സ്കൂളുകളിൽ പാചകപ്പുരകളും ടോയ്ലറ്റുകളുമടക്കം ആരോഗ്യ വകുപ്പ് പരിശോധിച്ചു അതിൽ ശുചിത്വമില്ലാത്തത് കണ്ടെത്തി നോട്ടീസ് കൊടുക്കുകയും ഇരു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ അത് പരിശോധിച്ചതിനുശേഷം അതിന്റെ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അല്ലാത്ത സ്കൂളുകൾക്ക് നോട്ടീസ് കൊടുത്ത് അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള നടപടികളെടുക്കുന്നതിനായി മുന്നോട്ട പോയിട്ടുണ്ട്. ശുചിയായിട്ടുള്ള പാചകപ്പുരകൾ നിർമ്മിക്കുന്നത് വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള കാര്യമാണ്. മന്ത്രിയുമായി ഈ കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കുന്നതാണ്.

<u>ശ്രീ. ജി. എസ്. ജയലാൽ</u> : സർ, ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട വിഷയം ജീവിത ശൈലീരോഗമാണെന്ന് ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചു. ഭക്ഷ്യ വിഷവസ്തുക്കളാണ് ഇതിന്റെ പ്രധാനപ്പെട്ട കാരണം. നമ്മുടെ കുട്ടികൾക്ക് രക്ഷാകർത്താക്കൾ വളരെ സ്നേഹത്തോടുകൂടി വാങ്ങിക്കൊടുക്കുന്ന പാനീയങ്ങൾ, ബേക്കറി സാധനങ്ങൾ, അതുപോലെയുള്ള മറ്റ് ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കൾ എന്നിവയിലൊക്കെയുള്ള വിഷാംശങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് കുട്ടികൾ അറിയുന്നില്ല. ഹെൽത്ത് ക്ലബുകൾ, ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ക്ലബുകൾ എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് ആത്മരക്ഷയ്ക്ക് കൃഷി, ജീവൻ വേണമെങ്കിൽ ജൈവ കൃഷിയിലേക്ക് പോകണമെന്ന അവബോധം ഉണ്ടാകണം. നമ്മൾ ഇപ്പോൾ പോകുന്ന രീതിയിലാണ് നമ്മുടെ സമൂഹം പോകുന്നതെങ്കിൽ രണ്ടോ മൂന്നോ ദശാബ്ദം കഴിയുമ്പോൾ ഏതാണ്ട് ജനിക്കുന്ന കുട്ടികളിൽ ബഹുഭൂരിഭാഗവും എൻഡോസൾഫാൻ കുട്ടികളെപ്പോലെയുള്ള ഭീകരമായ അവസ്ഥയിലേക്ക് എത്തുമെന്നത് സംബന്ധിച്ച് ഒരു അവബോധം, അതിന് കുട്ടികൾകൂടി 'ഞങ്ങളുടെ രക്ഷയ്ക്ക് ജൈവകൃഷി' എന്നൊരു ബോധമുണർത്തുന്ന മുദ്രാവാക്യം ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പിലാക്കാൻ ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ക്ലബ്ബുകളെ ഉപയോഗിക്കുമോ ?

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

ശ്രീ. വി. എസ്. ശിവകുമാർ : സർ, സ്കൂളുകളിൽ ഈ പദ്ധതി നമ്മൾ ആരംഭിച്ചതുതന്നെ ഇത്തരത്തിലുള്ള അവയർനസ് കുട്ടികൾക്ക് കൊടുക്കാനും പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുമാണ്. ജൈവകൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് അഗ്രികൾച്ചർ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുമായി ചേർന്നുള്ള നടപടികളാണ് ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നത്. തീർച്ചയായും അതിനുവേണ്ട പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കാൻ ഗവൺമെന്റ് മുന്നോട്ടുവരുമെന്നുള്ള കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. ഇത് യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യമാണ്. നമ്മുടെ ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കളിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് പച്ചക്കറികളിലും പഴവർഗ്ഗങ്ങളിലുമുണ്ടായിരിക്കുന്ന വിഷാംശം കലർന്ന ആഹാര സാധനങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള കർശനമായ നടപടികൾ ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിക്കുന്നതിന് വളരെയധികം സ്ട്രെസ്സ് എടുത്തിട്ടുണ്ട്. അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഗവൺമെന്റ് നടത്തിവരികയാണ്. ഇപ്പോൾ സംസ്ഥാനത്തിലേയ്ക്ക് കൊണ്ടുവരുന്ന പച്ചക്കറികളിലെ വിഷാംശങ്ങൾ, കീടനാശിനികൾ എന്നിവ ഒരുപരിധിക്കപ്പുറത്ത് കലർത്തി കൊണ്ടുവരാൻ പാടില്ലായെന്നുള്ളതാണ്. അങ്ങനെ കൊണ്ടുവരുന്നത് തടയുന്നതിനുവേണ്ടി വളരെ കർശനമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിന് വിവിധ നടപടികൾ നമ്മൾ എടുത്തിട്ടുണ്ട്. പച്ചക്കറികളിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള വിഷാംശങ്ങൾ പരിശോധിക്കുന്നതിന് ജി.സി.-എം.എസ്. എന്ന ഇൻസ്ട്രുമെന്റ് വാങ്ങുന്നതിന് ടെണ്ടർ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. മൂന്നുമാസത്തിനുള്ളിൽത്തന്നെ ആ ഇൻസ്ട്രുമെന്റ് വരുന്നതാണ്. അത് വന്നു കഴിഞ്ഞാൽ ഉടൻതന്നെ ഈ കാര്യങ്ങൾ പരിശോധിക്കാനും കഴിയും. നമ്മുടെ സമൂഹത്തിൽ വിറ്റഴിക്കുന്ന സാധനങ്ങൾ, അത് കൊണ്ടുവരുന്ന കച്ചവടക്കാർ, ഇടനിലക്കാർ അവരുടെയൊക്കെ പേരിൽ കേസെടുക്കേണ്ട സാഹചര്യമുണ്ടെങ്കിൽ തീർച്ചയായും കേസ്സെടുത്ത് അതിനുവേണ്ട നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.

ശ്രീ. പി. ഉബൈദുള്ള : സർ, സ്കൂളുകളിലെ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യമാണ് ഇവിടെ ചർച്ച ചെയ്യുന്നത്. എല്ലാ സ്കൂളുകളിലും കുട്ടികളുടെ എണ്ണത്തിനനുസരിച്ച് അരി അലോട്ട് ചെയ്യുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ പല പട്ടണപ്രദേശങ്ങളിലെയും ചെറുപട്ടണങ്ങളിലെയുമൊക്കെ വിദ്യാലയങ്ങളിലെ കുട്ടികൾ സ്കൂളുകളിൽനിന്ന് ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നില്ല. ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലെ മുഴുവൻ കുട്ടികളുമാണ് സ്കൂളിൽനിന്ന് ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നത്. പല സ്കൂളുകളിലും അരി ബാക്കിയാണ്. ഈ ബാക്കിയാകുന്ന അരി ചീത്തയായിപ്പോകുകയാണ്. ചീത്തയായ അരി പുറമേ കൊണ്ടുപോകാൻ ശ്രമിച്ചാൽ കടത്തിക്കൊണ്ട്

പോകുന്നുവെന്ന പരാതിയുണ്ടാകും. യഥാർത്ഥത്തിൽ അദ്ധ്യാപകർക്ക് ഇതൊരു ബാധ്യതയായി വരികയാണ്. ഇങ്ങനെ ബാക്കിവരുന്ന അരി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ഗവൺമെന്റ് ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ടോ; അരി ചീത്തയായി പോകുന്നതിന് പകരം ഇത് ആർക്കെങ്കിലും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടി ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിക്കുമോ ?

LIBRARY ARCHIVES Kerala Legislative Assembly

ശ്രീ. വി. എസ്. ശിവകുമാർ: സർ, ഇതിനെ സംബന്ധിച്ച് വ്യാപകമായ പരാതികളുണ്ടെങ്കിൽ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ വകുപ്പ് പരിശോധനകൾ നടത്തുന്നതാണ്. സ്കൂൾ അധികൃതരും പി.ടി.എ.-യും ഇല്ലാമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ ആലോചിക്കേണ്ടതാണ്. വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമന്ത്രിയുമായി ഈ കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കാം.

മി. ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർ : ചോദ്യം നമ്പർ *213

പട്ടികജാതി കുടുംബങ്ങളുടെ വീടുനിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിക്കാൻ നടപടി

3 (*213) ശ്രീ. കെ. ദാസൻ:
ശ്രീ. എ. കെ. ബാലൻ:
ശ്രീ. എസ്. രാജേന്ദ്രൻ:
ശ്രീ. ടി. വി. രാജേഷ് : താഴെക്കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് പട്ടികജാതി പിന്നോക്കസമുദായക്ഷേമവും വിനോദസഞ്ചാരവും വകുപ്പുമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകുമോ :

(എ) വീടില്ലാത്ത പട്ടികജാതി കുടുംബങ്ങൾക്ക് വീടുവയ്ക്കാനുള്ള പദ്ധതി പ്രകാരം അനുവദിച്ച വീടുകളിൽ ഭൂരിഭാഗവും നിർമ്മാണം പാതി വഴിയിൽ നിലച്ച സ്ഥിതിയാണുള്ളതെന്ന കാര്യം ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ ;

(ബി) ഇവയുടെ പണി പൂർത്തീകരിക്കാൻ സാധിക്കാതിരുന്നതിന്റെ സാഹചര്യമെന്തെന്ന് വ്യക്തമാക്കുമോ ;

(സി) വീടുനിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിക്കാൻ സാധിക്കാത്തവരെ സഹായിക്കാനായി അനുയോജ്യമായ പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കാൻ തയ്യാറാകുമോ ?

പട്ടികജാതി - പിന്നോക്കസമുദായ ക്ഷേമവും വിനോദസഞ്ചാരവും വകുപ്പുമന്ത്രി (ശ്രീ. എ. പി. അനിൽ കുമാർ) : സർ,